

**КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол вченої ради
КВНЗ «Харківська академія
неперервної освіти»
21.12.2022 № 3

КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних працівників
з української мови та літератури

Розробники:

кафедра методики навчання мов і літератури,
кафедра соціально-гуманітарної освіти,
секція спеціальної та інклюзивної освіти,
секція інформаційних технологій в освіті,
центр дистанційної освіти,
центр моніторингу якості освіти,
центр методичної та аналітичної роботи

Харків - 2022

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ПРОГРАМУ

1.1. Загальні положення.

Комплексна програма підвищення кваліфікації педагогів розроблена відповідно до державної політики в галузі повної загальної середньої освіти, стратегій щодо оновлення її змістово-методичного, технологічного забезпечення, потреби підвищення якісного показника базової середньої освіти та згідно з положеннями чинного законодавства – *законами України*: «Про освіту» від 05.09.2017 року № 2145-VIII (зі змінами), «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 року № 463-IX (зі змінами); *постановами Кабінету Міністрів України* про: «Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 21.08.2019 року № 800; «Національна рамка кваліфікацій від 03.11.2011 року № 1341 (зі змінами); «Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти» від 30.09.2020 р. № 898, «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» від 23.11.2011 року № 1392; *Розпорядженням Кабінету Міністрів України* від 14.12.2016 року № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року»; *професійним стандартом* за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 року № 2736-20, *типовою програмою* підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти, затвердженої наказом МОН від 12.10.2022 № 904, «Положенням про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти» від 08 вересня 2020 року №1115 та на основі науково-обґрунтованих підходів до навчання дорослих.

Законом України «Про повну загальну середню освіту» (зі змінами) регламентовано, що кожен педагогічний працівник зобов’язаний щороку підвищувати свою кваліфікацію, а загальна кількість академічних годин для підвищення кваліфікації педагогічного працівника протягом п’яти років не може бути меншою за 150 годин, з яких не менше 10 відсотків загальної кількості годин обов’язково повинні бути спрямовані на вдосконалення знань, вмінь і практичних навичок у частині роботи з учнями з особливими освітніми потребами.

Законодавчими документами гарантується право кожному педагогічному працівникові підвищувати кваліфікацію в комунальному закладі післядипломної освіти, розташованому на території відповідної (за місцем проживання такого педагогічного працівника) області. Крім того, передбачено, що підвищення кваліфікації може здійснюватися за різними видами та формами за вибором педагогічного працівника

1.2. Актуальність.

Розроблення комплексної програми підвищення кваліфікації вчителів/викладачів української мови та літератури в контексті вимог законодавства, завдань Концепції «Нова українська школа», нового Державного стандарту базової середньої освіти полягає в забезпеченні права кожного педагога на неперервну освіту та підвищення кваліфікації в міжтестастійний період.

Комплексна програма надає можливість кожному педагогічному працівнику в межах його педагогічної автономії спланувати підвищення кваліфікації обсягом 150 годин / 5 кредитів ЄКТС протягом 5-ти років та обрати освітні програми, вид і форми навчання із переліку освітніх послуг, що пропонує КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», у тому числі щодо інклюзивності, посилення ролі цифрових технологій в організації освітнього процесу та активного використання технологій дистанційного навчання.

1.3. Цільова група.

Учителі та викладачі української мови та літератури закладів загальної середньої, професійної та фахової передвищої освіти.

1.4. Форма підвищення кваліфікації: інституційна (очна, заочна, дистанційна або поєднана)

1.5. Обсяг: 150 годин / 5 кредитів ЄКТС.

1.6. Мета: неперервний професійний розвиток педагогічних працівників, удосконалення раніше набутих та/або набуття нових ключових та професійних компетентностей згідно з державною стратегією в галузі освіти та Концепцією «Нова українська школа».

1.7. Основні завдання:

- формування готовності вчителів/викладачів української мови та літератури до реалізації стратегічних завдань розвитку шкільної освіти, національної системи освіти XXI століття, інтеграції у світовий освітній простір;
- систематизація та поглиблення знань вчителів/викладачів української мови та літератури про сутність, специфіку, орієнтири реалізації основних напрямів модернізації сучасної шкільної освіти на засадах розвитку життєвих навичок;
- усвідомлення актуальності нових підходів до оцінювання навчальних досягнень учнів; формування нової культури оцінювання, що сприяє навчанню учнів, розвитку навичок учителів з оцінювання, посилює належну практику оцінювання;
- засвоєння основних принципів і цінностей інклюзивної освіти, розширення знань про особливості впровадження інклюзивного навчання та реалізацію педагогічної підтримки учнів з особливими освітніми потребами на рівні базової середньої освіти;
- обізнаність з основними принципами організації безпечного освітнього середовища та механізмами їх впровадження в закладі загальної середньої освіти;

- опанування нових цифрових інструментів, педагогічних та інформаційних технологій і впровадження необхідних змін в освітній процес;
- формування навичок самостійного й критичного мислення, системного педагогічного аналізу;
- формування вмінь здійснювати інтегровану практико-теоретичну професійну діяльність, що сприятиме формуванню інноваційного освітнього простору;
- здатність організувати ефективно безпечне психологічне середовище для здобувачів освіти;
- здатність до планування власного професійного розвитку з метою надання якісних освітніх послуг;
- мотивування до постійного професійного самовдосконалення.

1.8. Напрями підвищення кваліфікації:

- розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій);
- формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України “Про освіту”;
- психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки;
- створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами;
- використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку;
- мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність.

1.9. Компетентності, що розвиваються

Зміст програми спрямовано на вдосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей відповідно до професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 року № 2736-20.

Опис загальних, професійних компетентностей, знань, умінь, навичок та диспозицій (цінності, ставлення) прописано та деталізовано в освітніх програмах курсів підвищення кваліфікації, фахових спецкурсів та тематичних спецкурсів.

1.10 Структура:

Комплексна програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників з української мови та літератури містить такі компоненти:

- освітні програми за різними темами,

- освітні програми фахових спецкурсів,
- освітні програми тематичних спецкурсів,
- пролонговані методичні заходи (за окремим планом).

Таблиця 1.

КОМПОНЕНТИ КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ

	Організаційні форми	№	рік затвердження	Обсяг (к-ть год/кредитів)
I				
<i>Освітні програми курсів підвищення кваліфікації</i>				
	Професійний стандарт вчителя: загальні та професійні компетентності вчителів української мови та літератури	1.1	2022	60 год/2 кредити
	Сучасні освітні технології в умовах дистанційного та змішаного навчання української мови і літератури	1.2	2022	30 год/1 кредит
	Формування конкурентоспроможної особистості на уроках української мови та літератури в НУШ	1.3	2022	30 год/1 кредит
	НУШ: проектування освітньої діяльності з української мови та літератури у 5-6 класах	1.4	2022	30 год/1 кредит
	Технології дистанційного навчання української мови і літератури	1.5	2022	30 год/1 кредит
	Складові професійної компетентності вчителів української мови та літератури в контексті Професійного стандарту вчителя ЗЗСО	1.6	2022	30 год/1 кредит
	Формування в учнів ключових та предметних компетентностей на уроках української мови та літератури	1.8	2022	30 год/1 кредит
		1.9		
II				
<i>Освітні програми фахових спецкурсів</i>				
	НУШ: інтегрований курс літератур (української та зарубіжної). 5 клас	2.1	2022	30 год/1 кредит

		2.2		
III				
Освітні програми тематичних спецкурсів				
	Формувальне оцінювання в дії: Як оцінити успішність учнів на уроках української мови і літератури (української та зарубіжної)	3.1	2022	30 год/1 кредит
	Професійний стандарт вчителя: формуємо загальні та професійні компетентності вчителів-філологів	3.2	2022	15 год/0,5 кредиту
	Soft Skills – аспекти формування конкурентоспроможної особистості	3.3	2022	15 год/0,5 кредиту
	НУШ: нові навчальні дисципліни та курси в 5-9 класах	3.4	2022	15 год/0,5 кредиту
	Нова українська школа: урок у 5 класі	3.5	2022	15 год/0,5 кредиту
	Безпечне освітнє середовище в умовах дистанційного навчання	3.6	2022	15 год/0,5 кредиту
	Перша психологічна допомога дітям та учням в умовах війни	3.7	2022	15 год/0,5 кредиту
	Домедична допомога в системі роботи педагога в умовах воєнного стану	3.8	2022	15 год/0,5 кредиту
	Медіаційні практики в освітньому просторі НУШ	3.9	2022	15 год/0,5 кредиту
	Нова українська школа: педагогічна культура батьків	3.10	2022	15 год/0,5 кредиту
	Учитель, класний керівник і вихователь пансіону в умовах нових цивілізаційних викликів	3.11	2022	15 год/0,5 кредиту
	Критично мислити – ефективно діяти	3.12	2022	15 год/0,5 кредиту
	Тренінг як ефективна форма патріотичного виховання	3.13	2022	15 год/0,5 кредиту
	Організація роботи ЗЗСО в умовах змішаного навчання	3.14	2022	15 год/0,5 кредиту
	Педагогіка партнерства: інклюзивний вимір	3.15	2022	15 год/0,5 кредиту
	Шкільна документація по-новому: ведемо Е-журнали та Е-щоденники	3.16	2023	15 год/0,5 кредиту
IV				

Пролонговані методичні заходи (за окремим планом)				
	Школи педагогічної майстерності	4.1		
	Педагогічні майстерні	4.2		
	Мобільні творчі колективи педагогічних працівників (МТК)	4.3		
	Методичний кластер	4.4		
	Методичний колоквиум	4.5		
	Творчі студії	4.6		
	Постійно діючі семінари	4.7		

Очікувані результати за комплексною програмою

Набуття нових ключових та професійних компетентностей згідно з державною стратегією в галузі освіти та Концепцією «Нова українська школа».

За підсумками успішного навчання за кожним компонентом комплексної програми видаються відповідні документи:

- *свідоцтво* про підвищення кваліфікації за освітньою програмою відповідних курсів (30 год/1 кредит ЄКТС);
- *свідоцтво* про підвищення кваліфікації за освітньою програмою фахових спецкурсів (30 год/1 кредит ЄКТС);
- *сертифікат* про підвищення кваліфікації за освітньою програмою тематичних спецкурсів (15 год/0,5 кредиту ЄКТС);
- *сертифікат* за участь у пролонгованих методичних заходах (різна кількість годин).